

Sally Linder en Cameron Davis, VS. Over Principe 14 met betrekking tot het bevorderen van kunst bij het onderwijs over duurzaamheid

De Ark of Hope en de Temenos-boeken

Sally Linder is beeldend kunstenaar. Ze ontwierp en beschilderde de Ark of Hope en was mede-ontwerper van het Temenos Books Project en de manifestatie For

Love of Earth ter viering van het Earth Charter. Nadat zij de Ark of Hope had vergezeld tijdens een gedenkwaardige, 500 kilometer lange wandeltocht naar de Verenigde Naties, reist ze met de Ark de wereld rond om mensen te laten kennismaken met het Earth Charter door het maken van Temenos-boeken. Sinds haar terugkeer van de World Summit on Sustainable Development in 2002 heeft Sally de kleurrijke mensen van de krottenwijken van Johannesburg in Zuid-Afrika geschilderd. Tentoonstellingen van haar werk zijn gehouden in Indonesië, Afrika, de Verenigde Staten, India, Canada en Nederland.

Cameron Davis is beeldend kunstenaar en medeontwerper van het gemeenschappelijke Temenos Books Project, Images for Global Healing, Peace and

Gratitude, en de manifestatie For Love on Earth ter viering van het Earth Charter, in september 2001 te Shelburne Farms, in de Amerikaanse staat Vermont. Davis behoort tot de staf van het Department of Art and Environmental Program van de University of Vermont in Burlington. Ze heeft met ouderejaars studenten gewerkt aan de ontwikkeling van leerstof die de principes van het Earth Charter weergeeft. Ze gebruikt nog steeds het Earth Charter bij haar interdisciplinaire cursus Painting and Issues of Ecological Perception.

Migrerende vlinders rusten uit op de Ark of Hope, hun tere vleugels bedekken de schilderijen op de grote houten kist: de afbeelding van een heilige vijgenboom, wuivend in de wind, ondergronds rondkruipende Nigeriaanse yam-kevers, een blauwe hilal die een schaduw werpt over het gebogen hoofd van een Vietnamees meisje in een rolstoel. Of ze nu zijn afgebeeld in penseelstreken van kringelend bronwater of in levendige zomerse kleuren, de geschilderde flora en fauna van de Ark tonen een harmonie die een afspiegeling vormt van de visie van het Earth Charter.

Til het deksel van de Ark en je ziet het Charter, met de hand geschreven op papyrus. In de Ark liggen met de hand gemaakte Temenos-boeken, bestaande uit geschilderde gebeden voor een hoopvolle toekomst. Het verhaal van het Earth Charter wordt weerspiegeld in dit met elkaar verweven zijn van vlinders en Ark, Nigeria en Vietnam, rivieren en mensen.

De honderden grote Temenos-boeken in de Ark vormen een fantastisch divers geheel. De titel van het project, Temenos, geeft een beschermende kring aan, waarbinnen uitzonderlijke dingen kunnen gebeuren. Elk boek, gemaakt van hout of doek, draad of papier, bevat pagina's met afbeeldingen of teksten die het persoonlijke en tastbare antwoord op het Earth Charter weergeven van iedereen die eraan heeft bijgedragen. De Ark of Hope en de Temenos-boeken hebben samen meer dan tienduizend mensen overal ter wereld bewust gemaakt van de belofte van het Charter,

waardoor deze mensen enthousiast zijn geworden voor de principes ervan en de mogelijkheden die het biedt.

De gemeenschappelijke kunstprojecten – Temenos-boeken, Afbeeldingen voor Herstel van de Wereld, Vrede en Dankbaarheid, en de Temenos-aardemaskers – zijn voortgekomen uit de overtuiging dat denken over een daad van medeleven de eerste stap is naar medelevend zijn. Uit ervaring weten we dat kunst het vermogen heeft om de innerlijke dialoog op gang te brengen met de externe problemen van de wereld. We bevorderden contemplatieve bijeenkomsten met behulp van meditatiebellen, stilte, *deep time*-ceremoniën, en ecologische bewustzijnsspelletjes. De principes van het Earth Charter bepaalden de inhoud als deelnemers aan de projecten werkten met verf, stukjes gekleurd papier, veren, bladeren en stenen om afbeeldingen te maken op afzonderlijke bladzijden, hele kunstboeken of reuzenmaskers. Er gebeurden uitzonderlijke dingen. Diepste wensen en verlangens liggen besloten in elk Temenos-boek. De principes van het Earth Charter

deden bij de deelnemers een begrip ontluiken voor een wereld waar men van elkaar afhankelijk is en ze wekten een collectieve hoop op het bereiken van een duurzaam en in vrede gedeeld Aards tehuis.

Leraren van Indiana in de VS tot Johannesburg in Zuid-Afrika grepen het project aan als middel om een wereldomvattend pleidooi voor duurzaamheid en geweldloosheid in hun lesmateriaal te verwerken. De uitklapbare pagina's van het ene Temenos-boek bestaan uit een lange opeenvolging van geschilderde oceanen en jungles, vol bedreigde diersoorten; een ander bevat schilderingen van bomen, van water voorzien door regenwolken, terwijl vogels rondvliegen tussen in sari's, chadors en jeans geklede kinderen die touwtje springen. De laatste bladzijde toont een enorme hand die grote, rode lippen aanraakt, met het bijschrift: "Laat Onze Glimlachen Elkaar Raken." In hun handgekleurde, met vilt bedekte boeken laten negenhonderd kinderen van een school in Vermont hun betrokkenheid zien met boeren, schapen, wol, groenten en de wereldgemeenschap. Oudere leerlingen legden nog een ander verband: ze gebruikten hun Temenos-boeken om plaatselijke bestuurders te informeren over het Earth Charter en de bekrachtiging ervan door 22 steden in Vermont te promoten. Studenten gaven op hun eigen manier bekendheid aan het Earth Charter: door met tromgeroffel en in allerlei kostuums op rolschaatsen scholen en cafés binnen te stuiven.

Op 7 september 2001 vond in Shelburne Farms in Vermont de grootste Temenos-bijeenkomst plaats. Met de voorbereidingen voor het evenement For Love of Earth, A Celebration of the Earth Charter, waren we ruim een jaar bezig geweest. De dag begon met een 800 meter lange, zwiigende optocht van tweeduizend mensen die in de mist van de vroege ochtend een uitgesleten koeienpad volgden. We liepen langzaam, doelbewust, terwijl we met onze voetstappen de contouren van de aarde volgden. Aangekomen bij de grote schuur gingen we

een beschermende cirkel binnen, vol geuren van hout en hooi. Een stoet van driehonderd kinderen omringde ons met reusachtige Temenos-aardemaskers van sterren en zonnebloemen, beren en hommels. Muzikanten, sprekers, dansers en zangers verkondigden de Earth Charter-principes. Een stortvloed van rijstkorrels 'voedde de wereld', gordijnen van zwevend gaas streken over de hoofden en grote sneeuwvangpoppen riepen terwijl vrede over ons neerdaalde en zich vestigde in onze harten. Aan tafels voorzien van schildersbenodigdheden schilderden deelnemers hun hoop en verwachtingen op Temenos-bladzijden. De in een cirkel van stro liggende, door het late middaglicht verlichte Ark of Hope werd onthuld en het kleine boekje werd eraan geschonken. De Ark was bedoeld als een veilige bewaarplaats voor een exemplaar van het Earth Charter en de kostbare lading van Temenos-boeken. Toen alles was gezongen, gezegd en gegeven keerden de mensen terug naar huis, met meer inzicht in de betekenis van het Earth Charter.

Twee dagen later verbijsterde 9/11 de wereld. Gedreven door een krachtig instinct namen drie van ons de zware Ark of Hope op en begonnen aan een twee maanden durende, 500 kilometer lange voettocht naar de Verenigde Naties. De simpele daad van lopen, de diepere bedoeling en de grote betrokkenheid brachten de duizenden op de been die zich bij deze pelgrimstocht aansloten. Zwetende handen lieten een gouden patina achter op de uit hout gesneden eenhoornhorens die de handgrepen vormden. Reizen met een snelheid van 5 kilometer per uur geeft alle gelegenheid het Charter te bespreken met zowel over

een hek leunende boeren als autoverkopers op parkeerplaatsen. De mensen hebben misschien genoeg van politieke pamfletten, maar lopen met een fraaie kist, gevuld met iets onbekends, prikkelde de nieuwsgierigheid, verzachtte de harten en bracht gesprekken op gang. Dankzij de contacten met Grassroots-organisaties, boden gezinnen, scholen en kerken de Ark onderdak. Trottoirs en rivieroeverbodem voldoende ruimte aan geïnteresseerden om nieuwe Temenos-bladzijden in te kleuren. Vier maanden later openden de Verenigde Naties hun deuren – en stelden de Ark of Hope en de Temenos-boeken ten toon.

In de zomer van 2002 reisden verschillende Arklopers naar Zuid-Afrika om nog meer bekendheid aan de Ark of Hope te geven en meer Temenos-boeken te maken met de jeugd uit de sloppenwijken van Johannesburg. Tijdens een officiële ceremonie op de World Summit on Sustainable Development schonk de jeugd de Ark of Hope aan de wereld.

Het Grassroots-netwerk en de website www.arkofhope.org houden het elan van de Ark of Hope en de Temenos-boeken in stand door het publiek te informeren over de mogelijkheid de Ark of Hope onderdak te bieden in de gemeenschappen van hun land en zo reclame te maken voor een praktische inleiding tot het Earth Charter. Website-instructies voor het maken van Temenos-boeken moedigen organisaties, scholen en individuen aan om hun eigen Temenos-boeken te maken en zo een bijdrage te leveren aan de groeiende verzameling boeken die is ondergebracht in de Ark.

Of het nu Indiase vrouwen zijn die zijden draden tot zichtbare gebeden van hoop weven of Nederlandse gezinnen die de Ark door de Amsterdamse grachten peddelen, de Ark of Hope en de Temenos-boeken zijn een levende getuigenis van een collectief gevoel van onderlinge afhankelijkheid en gedeelde verantwoordelijkheid. Ze dragen hoop, inspiratie en moed met zich mee voor het benutten van de mogelijkheden van het Earth Charter. ●